

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Мянгад сумын Соёлын төвийн 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2026/159/НА-СТА-ТШЗ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2026 он</p>	<p>Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Гэрэлт хөхийн тэнцвэр аудит ХХК-ны аудитор: Д.Хишгээ Утас:99964238 Цахим хаяг: nishge.da @gmail.com</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	5
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	9
3.1 Зөвлөмж	9
4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	26
4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны	26
5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл	26

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд аймаг
Утас/Факс: (976)-7043-3061
Email: khovd@audit.gov.mn

2026.02.13 № 95
танай _____ -ны № _____ -т

ХОВД АЙМГИЙН МЯНГАД
СУМЫН СОЁЛЫН ТӨВИЙН ЭРХЛЭГЧ
Ж. БАЯРМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Мянгад сумын Соёлын төвийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон тэмдэглэсэн хэсэг

Сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 7.0 сая төгрөгөөр "Хүүхэд хөгжлийн өрөө"-тэй болсон байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Мянгад сумын соёлын төвийн төсвийг 2025 онд хоёр удаа тодотгол хийж улсын болон орон нутгийн төсвийн санхүүжилтийг 27.9 сая төгрөгөөр бууруулан тодотгож 2.4 сая төгрөгийн санхүүжилтийг зарцуулахгүйгээр төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

8426050180
A4-тоот-2026

2025 онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 9 зорилтын хүрээнд 57 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн, дэвшүүлсэн зорилт гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт 90.0 хувиар үнэлүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР:

Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	37,069,583.9	89,242,023.9
33	АВЛАГА	2,100,000.0	-
335	Бусад авлага	2,100,000.0	-
33510	Байгууллагаас авах авлага	2,000,000.0	-
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	100,000.0	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	34,969,583.9	89,242,023.9
351	Түүхий эд материал	3,276,200.0	52,941,390.0
35110	Тусгай зориулалттай материал	3,276,200.0	52,941,390.0
354	Хангамжийн материал	31,693,383.9	36,300,633.9
35410	Бичиг хэргийн материал	106,450.0	52,500.0
35420	Аж ахуйн материал	28,357,033.9	31,532,833.9
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	922,000.0	922,000.0
35450	Барилгын засварын материал	2,187,900.0	3,793,300.0
35460	Хүнсний материал	120,000.0	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,021,501,883.3	970,297,035.1
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,021,501,883.3	970,297,035.1
392	Биет хөрөнгө	1,019,501,483.3	968,296,635.1
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	960,284,266.0	960,284,266.0
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(109,364,537.6)	(129,268,122.7)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	141,860,439.0	138,333,189.0
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(61,372,415.4)	(82,635,313.5)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	85,642,692.0	62,923,782.0
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(51,809,487.6)	(32,601,692.5)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	4,000,000.0	4,000,000.0
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	30,000,000.0	30,000,000.0
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,750,000.1)	(5,750,000.2)
39217	Ном	23,010,527.0	23,010,527.0
393	Биет бус хөрөнгө	2,000,400.0	2,000,400.0
39301	Програм хангамж	200,000.0	200,000.0
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(200,000.0)	(200,000.0)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	2,000,400.0	2,000,400.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,058,571,467.2	1,059,539,059.0
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,257,314.7	2,424,298.0
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,257,314.7	2,424,298.0
413	Өглөг	2,257,314.7	2,424,298.0
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	2,168,814.8	2,335,798.1
4136	Бусад өглөг	88,499.9	88,499.9
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	88,499.9	88,499.9
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,056,314,152.4	1,059,864,761.1
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,056,314,152.4	1,059,864,761.1
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	997,477,471.7	997,477,471.7
51101	Өмч: - төрийн	997,477,471.7	997,477,471.7
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(81,283,096.1)	(77,732,487.5)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(175,058,505.4)	(81,283,096.1)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	93,775,409.3	3,550,608.6
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	140,119,776.8	140,119,776.8
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,058,571,467.2	1,062,289,059.1

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	410,627,142.0	303,046,490.0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	143,221,814.0	57,847,590.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	143,221,814.0	57,847,590.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,456,000.0	1,559,500.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,456,000.0	1,559,500.0
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	128,615,814.0	2,000,000.0

Мянгад сумын Соёлын төвийн 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	13,150,000.0	54,288,090.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	267,405,328.0	245,198,900.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	180,765,800.0	164,977,300.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	180,765,800.0	164,977,300.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,911,628.0	4,424,700.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,911,628.0	4,424,700.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	75,727,900.0	75,796,900.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	75,727,900.0	75,796,900.0
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	316,851,732.7	299,495,881.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	316,851,732.7	299,495,881.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	295,018,061.6	296,400,252.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	133,360,888.9	140,357,024.2
210101	Үндсэн цалин	77,384,609.8	83,192,421.6
210102	Нэмэгдэл	43,172,679.1	47,319,311.6
210104	Урамшуулал	12,803,600.0	9,845,291.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	16,635,225.4	18,067,771.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,335,675.6	11,975,000.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,325,099.5	1,400,200.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	662,549.7	700,100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	657,194.0	700,100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,654,706.7	3,292,371.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	72,891,602.8	73,473,314.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	839,562.8	1,095,168.8
210302	Түлш, халаалт	70,630,100.0	70,613,046.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,421,940.0	1,765,100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,879,700.0	7,522,550.0
210401	Бичиг хэрэг	510,500.0	1,683,450.0
210402	Тээвэр, шатахуун	1,000,000.0	411,200.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	605,000.0	2,660,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,575,200.0	2,767,900.0
2105	Нормативт зардал	624,500.0	120,000.0
210502	Хоол, хүнс	-	120,000.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	750,000.0	1,639,900.0
210604	Урсгал засвар	574,000.0	1,639,900.0
2107	Томилолт, зочны зардал	1,300,000.0	710,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	1,300,000.0	710,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,511,448.0	2,727,544.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,341,700.0	2,158,000.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	324,000.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	921,000.0	-
210807	Газрын төлбөр	248,748.0	245,544.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,064,696.5	51,782,148.1
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,166,000.0	1,327,300.0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	51,898,696.5	50,454,848.1
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	21,833,671.1	3,095,628.6
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,416,700.0	663,700.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,636,700.0	663,700.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,636,297.2	2,431,928.6
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,636,297.2	2,431,928.6
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	93,775,409.3	3,550,608.6
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	93,775,409.3	3,550,608.6

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	268,861,328.0	246,758,400.0

12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,456,000.0	1,559,500.0
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,456,000.0	1,559,500.0
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,456,000.0	1,559,500.0
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,456,000.0	1,559,500.0
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	267,405,328.0	245,198,900.0
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	180,765,800.0	164,977,300.0
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	180,765,800.0	164,977,300.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,911,628.0	4,424,700.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,911,628.0	4,424,700.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	75,727,900.0	75,796,900.0
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	75,727,900.0	75,796,900.0
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	267,393,229.4	246,758,400.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	267,393,229.4	246,758,400.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	245,559,558.4	243,662,771.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	130,856,057.6	140,582,112.7
210101	Үндсэн цалин	74,528,941.5	83,517,510.1
210102	Нэмэгдэл	44,320,871.1	47,219,311.6
210104	Урамшуулал	12,006,244.9	9,845,291.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	17,667,000.0	17,575,700.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,013,600.0	11,975,000.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,413,300.0	1,400,200.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	706,700.0	700,100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	706,700.0	700,100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,826,700.0	2,800,300.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	72,891,602.8	73,473,314.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	839,562.8	1,095,168.8
210302	Түлш, халаалт	70,630,100.0	70,613,046.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,421,940.0	1,765,100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,388,000.0	1,798,900.0
210401	Бичиг хэрэг	600,000.0	575,300.0
210402	Тээвэр, шатахуун	1,000,000.0	300,000.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	605,000.0	678,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	500,000.0	245,600.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,349,000.0	4,369,900.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,775,000.0	2,769,900.0
210604	Урсгал засвар	574,000.0	1,600,000.0
2107	Томилолт, зочны зардал	1,300,000.0	710,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	1,300,000.0	710,000.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	10,643,248.0	2,825,444.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,473,500.0	2,255,900.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	324,000.0
210807	Газрын төлбөр	248,748.0	245,544.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,964,650.0	2,327,400.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,964,650.0	2,327,400.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	21,833,671.1	3,095,628.6
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,416,700.0	663,700.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,636,700.0	663,700.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,636,297.2	2,431,928.6
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,636,297.2	2,431,928.6
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	1,468,098.6	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(5,558,001.4)	-

9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	5,558,001.4	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	997,477,471.7	140,119,776.8	(175,058,505.4)	962,538,743.1
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	997,477,471.7	140,119,776.8	(175,058,505.4)	962,538,743.1
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	93,775,409.3	93,775,409.3
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	997,477,471.7	140,119,776.8	(81,283,096.1)	1,056,314,152.4
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	997,477,471.7	140,119,776.8	(81,283,096.1)	1,056,314,152.4
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	997,477,471.7	140,119,776.8	(81,283,096.1)	1,056,314,152.4
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	3,550,608.6	3,550,608.6
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	997,477,471.7	140,119,776.8	(77,732,487.5)	1,059,864,761.1

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	250,628,600.0	244,326,471.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	250,628,600.0	244,326,471.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	249,964,900.0	243,662,771.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	144,319,700.0	140,582,112.7
210101	Үндсэн цалин	87,920,900.0	83,517,510.1
210102	Нэмэгдэл	48,355,700.0	47,219,311.6
210104	Урамшуулал	8,043,100.0	9,845,291.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	18,040,100.0	17,575,700.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,290,800.0	11,975,000.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,437,300.0	1,400,200.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	718,700.0	700,100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	718,700.0	700,100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,874,600.0	2,800,300.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	74,197,600.0	73,473,314.8
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,802,400.0	1,095,168.8
210302	Түлш, халаалт	70,630,000.0	70,613,046.0
210303	Цэвэр, бохир ус	1,765,200.0	1,765,100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,810,200.0	1,798,900.0
210401	Бичиг хэрэг	360,000.0	575,300.0
210402	Тээвэр, шатахуун	300,000.0	300,000.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	900,000.0	678,000.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	250,200.0	245,600.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,369,900.0	4,369,900.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,769,900.0	2,769,900.0
210604	Урсгал засвар	1,600,000.0	1,600,000.0
2107	Томилолт, зочны зардал	750,000.0	710,000.0
210702	Дотоод албан томилолт	750,000.0	710,000.0

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,150,000.0	2,825,444.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,750,000.0	2,255,900.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	150,000.0	324,000.0
210807	Газрын төлбөр	250,000.0	245,544.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,327,400.0	2,327,400.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,327,400.0	2,327,400.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	663,700.0	663,700.0
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	663,700.0	663,700.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	663,700.0	663,700.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	250,628,600.0	244,326,471.5
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	174,831,700.0	169,253,156.8
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	174,831,700.0	169,253,156.8
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	-
132001	Орон нутгийн төсвөөс	75,796,900.0	75,073,314.8

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 119,905.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 118,205,0 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа¹-г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд өөрийн орлого 1,559.5 мянган төгрөгийн орлого тайлагнаагүй
- Төвлөрүүлэх шилжүүлгийг мөнгөн гүйлгээ, үр дүнгийн тайланд тайлагнаагүй, тайланд цэвэрлээгүй байна. Төвлөрүүлэх шилжүүлэг 2,431.9 мянган төгрөг тайлагнаагүй,
- Үндсэн хөрөнгийн ангилал буруугаас 49,665.2 мянган төгрөгийн тусгай зориулалтын бараа материал данс руу шилжүүлсэн,
- Үндсэн хөрөнгийн ангилал буруугаас бараа материал данс руу шилжүүлэхдээ 14,765.2 мянган төгрөгийн орлого дутуу тусгасан,
- Тайлангийн үеийн үр дүнг 49,783.2 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн

Залруулагдаагүй нийт 1,700.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчил нь ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 1,700.0 мянган төгрөгийн 3 зөрчил² илэрснээс, алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 3 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.1.1 Биет бус хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Соёлын салбарын байгууллагууд 2023 оноос эхлэн Dynamic ХХК-ний санхүүгийн программыг санхүү бүртгэлийн ажил гүйлгээний орлого, зарлага, тайлан гаргахад ашиглагдаж байгаа боловч төлбөр шилжээгүй гэх үндэслэлээр бүртгэлд тусгаагүй, үндсэн хөрөнгийн данс бүртгэлд байгаа 2011 онд ашиглалтад орсон Си Ти Эс санхүүгийн программын ашиглалтын хугацаа дууссан цаашид ашиглах боломжгүй хөрөнгийг холбогдох байгууллагад уламжилж шийдвэрлүүлээгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-д "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах; " 16.5.4-д

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

"төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх; "16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх;" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын биет бус хөрөнгийн бүртгэлийн стандартын дагуу зөв бүртгэж, ашиглалтын хугацаа дууссан хөрөнгийг дээд шатны байгууллагад уламжилж шийдвэрлүүлэн ажиллах

3.1.2 Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тус байгууллагын 2025 оны үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлд ашиглалтын хугацаа дууссан машин тоног төхөөрөмж 230 ш 50,304.4, тавилга 341 ш 24736.8 бүгд 571 ш 75041.2 мянган төгрөгийн анхны өртгөө нөхсөн үндсэн хөрөнгө байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 14.2.3-т "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах"; 16.5.4-т "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31.1-т "Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно." зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгийн ангилал зөрүүтэй бүртгэгдсэн бараа материалын шинж чанартай, ашиглах хугацаа нь дууссан хөрөнгөд байгууллагын өмч хамгаалах зөвлөлийн дүгнэлтийг гаргуулан ашиглах боломжтой хөрөнгийг дахин үнэлж ашиглах, ашиглах боломжгүй хөрөнгийг акталж устгаж эдийн засгийн хувьд үр ашигтай байхаар шийдвэрлэх

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэж заасны дагуу зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг 2026 оны 03 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор fas.audit.mn системд тайлагнан ажиллана уу.

Шийдвэрийн хэрэгжилтийг бүрэн хангуулж биелэлтийг Fas.audit.mn цахим системд нотлох баримтын хамт тайлагнан, Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын байгууллагад 2026 оны 09 дүгээр сарын 05-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны утга	Нийт алдаа		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс: Залруулсан	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	тоо	Дүн
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд өөрийн орлого тайлагнаагүй	1.0	1,559.50	1.0	1,559.50	1.0	1,559.50
Төвлөрүүлэх шилжүүлгийг МГ, ҮД тайланд тайлагнаагүй, ТГ тайланд цэвэрлээгүй байна. Төвлөрүүлэх шилжүүлэг тайлагнаагүй	1.0	2,431.90	1.0	2,431.90	1.0	2,431.90
Үндсэн хөрөнгийн ангилал буруугаас БМ данс руу шилжүүлсэн	1.0	49,665.20	1.0	49,665.20	1.0	49,665.20
Үндсэн хөрөнгийн ангилал буруугаас БМ данс руу шилжүүлэхдээ орлого дутуу тусгасан	1.0	14,765.20	1.0	14,765.20	1.0	14,765.20
Тайлангийн үеийн үр дүнг 49783.2 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн	1.0	49,783.20	1.0	49,783.20	1.0	49,783.20
Нийт алдааны дүн	5.0	118,205.0	5.0	118,205.0	5.0	118,205.0

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс: Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
<i>Тус байгууллагын 2025 оны үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлд ашиглалтын хугацаа дууссан машин тоног төхөөрөмж 230 ш 50,304.4, тавилга 341 ш 24,736.8 бүгд 571 ш 75,041.2 мянган төгрөгийн анхны өртгөө нөхсөн үндсэн хөрөнгө байна.</i>				
<i>Байгууллагын үндсэн хөрөнгийн данс бүртгэлд байгаа 2011 онд ашиглалтад орсон Си Ти Эс санхүүгийн программын ашиглалтын хугацаа дууссан цаашид ашиглах боломжгүй хөрөнгө, Соёлын салбарын байгууллагууд 2023 оноос эхлэн Dupatis ХХК-ний санхүүгийн программыг санхүү бүртгэлийн ажил гүйлгээний орлого, зарлага, тайлан гаргахад ашиглагдаж байгаа боловч төлбөрийг нь төлөөгүйгээс шалтгаалан данс бүртгэлд тусгаагүй</i>	1.0	1,700.0	1.0	1,700.0
Нийт зөрчлийн дүн	2.0	1,700.0	2.0	1,700.0

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			